

CLASS : 10th (Secondary)

Code No. 109

Series : Sec. April/2021

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

भाग - I

(आत्मनिष्ठ प्रश्न)

(Academic)

(Only for Fresh/School Candidates)

समय : 2½ घण्टे]

[पूर्णांक : 80 (भाग-I : 40, भाग-II : 40)

प्रश्न-पत्र दो भागों में विभाजित है : भाग-I (आत्मनिष्ठ) एवं भाग-II (वस्तुनिष्ठ)। परीक्षार्थी को दोनों भागों के प्रश्नों के उत्तर को अपनी उत्तर पुस्तिका में लिखना है। प्रश्न-पत्र का भाग-I परीक्षा आरम्भ होने पर पहले उत्तर-पुस्तिका के साथ दिया जाएगा तथा भाग-II के लिए आखिरी का एक घंटे का समय दिया जाएगा अर्थात् परीक्षा समाप्त होने से एक घंटा पूर्व परीक्षार्थी को भाग-II का प्रश्न-पत्र दिया जाएगा।

भाग-I के प्रश्न-पत्र में कुल 7 प्रश्न एवं भाग-II के प्रश्न-पत्र में कुल 4 प्रश्न हैं।

- कृपया जाँच कर लें कि **भाग-I** के इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 7 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व यह सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई भी दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਤੇ ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

$3 \times 1 = 3$

ਜਾਂ

ਕੁੱਝ ਸਾਡਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਿਵੇਂ ਸੁੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ?

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

$2 \times 2 = 4$

(i) 'ਈਅਰਫੋਨ' ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

(ii) ਦੋਹਾਂ ਗੁਆਂਢਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਬਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?

(iii) ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਨੀਂਦ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ?

ਭਾਗ - ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ **250** ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :

5

(i) ਤੁਹਾਡਾ ਮਨਪਸੰਦ ਤਿਉਹਾਰ

(ii) ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

(iii) ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਲਾਭ

(iv) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

(v) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੈਸ਼ਨ

4. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

5

ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿਉ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਪਾਦਕ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਪਾਦਨ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

- (i) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਸੀ? 2
- (ii) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ-ਵਿਧੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ? 2
- (iii) ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 1

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

3 × 4 = 12

- (i) ਸੱਪ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ?
- (ii) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਵਰ ਮੰਗਿਆ?
- (iii) ਬੁੱਢੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਨੂੰ ਕਿਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ?
- (iv) ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਈਅਰਫ਼ੋਨ ਦੇ ਕੀ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ?
- (v) ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
- (vi) ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਥਾਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ **ਤਿੰਨ** ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

$2 \times 3 = 6$

- (i) 'ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮ:੩' ਕਵਿਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
- (ii) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਲੋਕਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਲਿਖੋ।
- (iii) ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (iv) ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਡਾ. ਕਲਾਮ ਨੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਿਆ?

